

5 føroyskar

Eyðun Klakstein
viðmælir fimm
føroyskar LP-plátur

Kári P – Vælferðarvísir

Eitt av stóru verkunum í føroyskari tónleika-søgu. Kári P í legendariskum formi sum yrkjari og tulkari av sterkum sangum. Klassikararnir standa í kø á plátuni.

Frændur II

Eitt slag av kaltrígs-útgávu, men eisini ein pláta við sangum um kærleika, heimlandið og lívið. Helst mest sjarmerandi Frændur-útgávan, sum gav okkum sangir sum Føroyar og Eros.

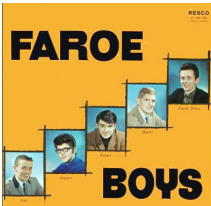
Terji & Føstufressar

Anker Eli Petersen fann røttu orðini, Terji Rasmussen legði tónar afturat, og bólkurin gjørdi tað til stórvingnan tónleik. Ein varði á føroysku tónleikaleiðini.

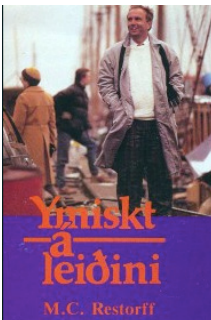
Faroe Boys

Undan-gongu-menn í føroyskum poppi. Grundarlagið vóru live-framførslurnar fyri fullsettum dansihølum, men teir lögdu eisini tónleik eftir seg á plátuútgávum.

MC Restorff – Ymiskt á leiðini

Gospel-tónleikur verður valla betri, enn tá MC Restorff stílar fyri, og helst var hetta sterkasta millum tær frálíku útgávurnar hjá MC. Eitt gospelstórverk!

LP-PLÁTAN

Sølan av vinylplátum var í fjør tann størsta í 25 ár. Nostalgí millum tey tilkomnu, nýrák milum tey yngri og serlig ljóðgóðska draga fólk aftur til plátuspælaran, sum í fleiri áratíggju tænti fólki sum fremsti tónleikaavspælarin, áðrenn fløgan spilti spælið

EYÐUN KLAKEIN

Tað vóru dagar, tá ið fólk, sum vildu hoyra tónleik, varliga tóku svørtu vinylplátuna úr húsanum, lögdu hana á mælandi plátuspælaran og førdu nálina niður á plátuna.

Soleiðis var mest vanligi máttin at spæla tónleik frá fimti árunum og fleiri áratíggju fram – til fløgan seinast í 1980'unum kom buldrandi inn á marknaðin og so liðandi køvdi söluna av vinylplátum. Eftir fløguna komu stroymingstænastur, sum síðani hava mest sum lagt fløguna í grøvina.

Síðani 2007 hevur rákið verið, at sølan av vinylplátum hevur verið vaksandi kring heimin. Alt fleiri fólk – serliga tilkomn, men eisini yngri fólk – eru farin aftur til plátuspælaran og serligu sjarmuna, sum tað er at lurta eftir plátum. Summi halda eisini, at ljóðið á LP-plátum er heitari og betri enn talgiltu miðlarnir.

Uppgerð hjá felagsskapinum IFPI vísir, at síðani 2007 er alheims sølan av vinylplátum stóðugt vaksandi, og í fjør var sølan tann hægsta seinastu 25 árin. Blaðið Forbes skrivur, at tónleikavinnan metir, at í ár fara at verða seldar 40 milliónir nýggjar LP-plátir kring heimin, og at umsetningurin fer at liggja um 7 milliardir krónur. Hetta eru nýggir vinyltónar, sum hava givið gomlu LP-plátunum nýtt lív og virði – bæði kensluliga og peningaliga.

Eisini í Føroyum merkist vaksandi áhugin fyri söluni av vinylplátum. Plátuhandilin Tutl í Havn hevur seinnu árin selt LP-plátur, og sølan hevur í nýggjari tíð ikki verið stórri, enn hon er nú. Samanbórið við í fjør, er sølan av vinylplátum fleirfaldad.

– Áhugin fyri plátum er stórir, og tað eru bæði tilkomn fólk og yngri fólk, sum keypa sær plátur. Tey tilkomnu finna sær ivaleyst pláturnar framaftur og keypa afturat, meðan tey ungu nú í størri

mun byrja at lurta eftir plátum, sigur Olivur Eystberg, sum starvast hjá Tutl.

Á netinum finna fólk við áhuga fyri plátum saman á Facebook-bólkunum Vinyl.fo, og har sæst, at stórir áhugi er fyri at handla við vinylplátum. Er talan um serligar føroyskar útgávur, sum kunnu verða truplar at fáa hendur á, kunnu pláturnar seljast fyri fleiri hundrad krónur.

Innbjóðandi format

Fleiri orsøkir eru til, at vinylplátan hevur fingið comeback og rullar ímóti einari bjartari framtíð. Formatíð, ljóðgóðskan, listarligu húsarnir og annað eru viðvirkandi til, at alt fleiri fólk fara aftur til vinylplátuna.

– LP-plátan er eitt lekkurt format. Húsarnir eru stórir, og onkursvegna eru teir eisini ofta eitt listaverk. Fløgan, sum avloysti LP'ina, er eitt munandi minni sjarmerandi format. Lívið er ov stutt til brotnar plastikkhúsar. Man kann siga, at fløgan gjørdist óneyðug, tá digitaliseringin tók dik á seg, og tónleikurin gjørdist tøkur online, men júst hetta rákið hevur slóðað fyri, at LP-plátan, sum er

eitt heilt annað format, kundi fáa comeback, sigur Niels Uni Dam, tónleikaummælari.

– LP-plátan hevur altíð verið har, og tað hevur verið vanligt, at serliga alternativir bólkar hava útgivið tónleik á LP. So hóast rákið nú hevur tikið dik á seg, tekur tað stóði í einari verandi mentan,

heldur Niels Uni Dam.

Plátusølumaðurin hjá Tutl er samdur í, at LP-plátan er blivin eitt

